

Tárgy neve: Gazdaságtörténet		Tárgykód: GUXGT1GBNF GUXGT1GBLF	Óraszám: nappali: 1ea+2tgy+0lab levelező: 5ea+10tgy+0lab
Kredit: 4 Követelmény: vizsga		Előkövetelmény: nincs	
Tantárgyfelelős: Dr. Hoványi-Nagy Fruzsina	Beosztás: egyetemi adjunktus	Kar és intézet neve: Keleti Károly Gazdasági Kar Üzleti Tudományok és Digitális Ismeretek Intézet	
Ismeretanyag leírása:			
A stúdium célja a modern világgazdaság kialakulási folyamatának bemutatása a főbb tendenciák, törvényszerűségek és szerkezeti jellemzők elemzésével. A 3 fő egymás után következő alapvető társadalmi-gazdasági rendszer (rurális társadalom, ipari társadalom és végül a gondoskodó állam) komplex szempontú (a gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális alrendszerekre kiterjedő) bemutatása után a modern világgazdasági rendszer kialakulási időszaka, az ún. “hosszú 16. század” és az európai expanzió megindulása okainak és folyamatának bemutatása következik. Sor kerül a világgazdasági rendszer belső szerkezete (centrum, félperiféria és periféria), a világgazdasági válság jelenségek és konjunkturális ciklusok, valamint az Európai Unió kialakulásának és fejlődésének tárgyalására is. Ez utóbbi kérdéskör kiemelt figyelmet kap és jelentős arányban szerepel a tárgy tematikájában. Szakspecifikusan: A hallgatók megismerjék a gazdasági rendszerek történeti fejlődését és a gazdasági ciklusokat, különös tekintettel a vállalatirányítás, gazdasági tervezés és stratégiai döntéshozatal történeti tanulságaira. A tárgy bemutatja, hogyan alakultak ki a modern gazdasági struktúrák, menedzsment-modellek és a szervezeti működés alapjai.			
A tárgy részletes leírása, ütemezés:			
Oktatási hét	Előadások és gyakorlatok témakörei		
1.	Követelmények és tematika ismertetése / A gazdaságtörténet jelentősége és módszertana / Az ókori és középkori gazdasági rendszerek		
2.	A modern világgazdasági rendszer (VGR) kialakulása / A kapitalizmus kialakulása és a kereskedelmi forradalom / Kora újkori alapok (15–18. század)		
3.	Az ipari forradalom Angliában / Ipari forradalom és kapitalizmus kiteljesedése (18–19. század) / Az ipari forradalmak és következményeik		
4.	A gazdasági növekedés ciklusai / A 19–20. századi globalizáció kezdetei és kihívásai		
5.	Az 1929-33. évi világgazdasági válság / Világháborúk és gazdasági újrendeződés (20. század első fele) / A nagy gazdasági világválság (1929–33) és tanulságai		
6.	Európa gazdasági újjáépítése 1945 után / A második világháború utáni gazdasági modellek: jóléti állam, szocialista tervgazdaság		
7.	Az európai integráció kezdetei és az Európai Szén- és Acélközösség / Bretton Woods és a globalizáció kezdete (1944–1970-es évek)		
8.	Az Európai Közösség (EK) és intézményei		
9.	Globális kihívások az 1980-90-es években / A neoliberális fordulat és globalizáció a 20. század végén		
10.	Az Európai Unió (EU) bővülési folyamata / A pénzügyi és üzleti szektor fejlődése történeti nézőpontból		
11.	A 2008-2013-as világgazdasági válság / A fogyasztás és marketing történeti változásai		
12.	Az EU-ellenes nacionalizmus és a brexit / Válságok, recessziók és adaptív üzleti stratégiák		
13.	Új hatalmi kihívások 2000 után: Kína, Oroszország és Törökország / Neoliberális globalizáció és digitális forradalom (2000-es évektől napjainkig)		

14.	Az EU jelene és jövője / Vállalkozás, innováció és technológia szerepe a gazdaságtörténetben / A jelenkori gazdasági kihívások történeti kontextusban (pandémiák, energiaválság, digitalizáció, digitális transzformáció, VUCA világa, AI szerepe a gazdaságban) + Párhuzamosan: Kitekintés Magyarország gazdaságtörténetére 1867-től napjainkig összevetéssel / összehasonlítással, esetleges konklúziók levonásával.
Félévközi követelmények	
A félév során – megadott határidőig – projektmunka vagy beadandó házi dolgozat leadása, majd a szemeszter végén megadott feltételek alapján megajánlott jegy vagy szóbeli vizsga. Az aláírás feltétele, vizsga jegy kialakításának módszere: írásbeli vizsga, melynek során az előadásokon elhangzott tananyag és a kötelező szakirodalom alapján két esszékérdésre kell válaszolni, a megadott tematikából. Sikertelen vizsga esetén pótlás a TVSZ szerint, egy alkalommal lehetséges. A teljesítés és a számonkérés követelményei az oktatás formájának módosulása függvényében változhatnak.	
Az elsajátítandó szakmai kompetenciák	
a) tudása: Rendelkezik a gazdaság- és társadalomtudományok, kiemelten a gazdaságtörténet szakmai szókincsével, ismeri a világ mérvadó elméleteit és képviselőinek munkásságát b) képességei: képes együttműködni a különféle gazdasági és társadalmi diszciplínák képviselőivel c) attitűdje: törekszik az egész életén át való tanulásra a szakmai munkássága során d) autonómiája és felelőssége: Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal, és ilyenek kialakítására törekszik. Tanulási eredmény: A hallgatók képesek lesznek a történeti tapasztalatokat beépíteni a modern menedzsment- és szervezetfejlesztési stratégiákba.	
Irodalom	
Kötelező: Botos Máté: Bevezetés a gazdaságtörténetbe egyetemi jegyzet (2019) https://btk.ppke.hu/storage/tiny_mce/uploads/old/uploads/articles/4090/file/botosbevgazdtort.pdf Ajánlott: Tankönyv: Berend T. Iván: Az Európai Unió története. Budapest, 2021, Kossuth. Diederiks H. A. (szerk.): Nyugat-európai gazdaság- és társadalomtörténet. Bp., 1995, Osiris. 193-333. o. Wallerstein, Immanuel: A modern világgazdasági rendszer kialakulása. Bp. 1983, Gondolat. II. fejt. 124-199. o. Ferguson, Niall: Civilizáció. A Nyugat és a többiek. Bp. 2011 (2016), Scolar. 354-387. o. Mokyr, Joel: A gazdaság gépezete (Technológiai kreativitás és gazdasági haladás). Budapest, 2004, Nemzeti Tankönyvkiadó Rondo Cameron - A Világgazdaság Rövid Története A Kőkorszaktól Napjainkig https://www.scribd.com/doc/252073077/Rondo-Cameron-A-Vilaggazdasag-Rovid-Tortenete-a-K%C5%91korszaktol-Napjainkig Kiss Éva: Gazdaságtörténet és közgazdasági gondolkodástörténet 2022 https://genius-ja.uz.ua/images/files/-eva-kiss.pdf	